

แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นางสาวสุกัญญา บัวประหลาด

ตำแหน่งปัจจุบัน : นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน ทำหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานกฎหมาย สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ และหัวหน้าฝ่ายคดี ๒ ซึ่งเป็นการแบ่งงานตามภารกิจภายในกลุ่มงานกฎหมาย สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ มีหน้าที่หลักในการฟ้องร้อง/แก้ต่างคดีปกครอง และจัดทำร่างการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง รวมถึงการปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้

๑) ในฐานะหัวหน้ากลุ่มงานกฎหมาย สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ มีหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแล ประเมินผลการปฏิบัติงานและตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบ อันได้แก่ การฟ้องร้อง และแก้ต่างคดีแพ่งและคดีปกครอง การแก้ต่างคดีอาญาให้กับข้าราชการหรือพนักงานซึ่งถูกฟ้องร้องเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล (คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกครอง) การจัดทำร่างพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองหรือการจัดทำความเห็นเกี่ยวกับการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง การตอบข้อหารือ ให้คำปรึกษาและเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกฎหมายระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้เป็นไปโดยถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย หลักเกณฑ์ แบบแผนของทางราชการ และเป็นไปตามแผนปฏิบัติงานประจำปีที่กำหนดและที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด

๒) ในฐานะหัวหน้าฝ่ายคดี ๒ กลุ่มงานกฎหมาย สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ มีหน้าที่ปฏิบัติงานในการรวบรวมพยานหลักฐานและจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ส่งให้พนักงานอัยการเพื่อใช้ประกอบการฟ้องร้องและแก้ต่างคดีปกครอง รวมทั้งกลั่นกรองงานของผู้ได้บังคับบัญชาก่อนเสนอเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือจัดส่งให้พนักงานอัยการ

๓) งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย ได้แก่ การเป็นกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ และเป็นกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงและไม่ร้ายแรงตามคำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นิติกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง มีดังนี้

๑) ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างาน ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงมากในด้านนิติการ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยากมาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย หรือ

๒) ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงมากในด้านนิติการ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยากมาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง การจัดทำร่างคำชี้แจงข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย เพื่อใช้ประกอบการแก้ต่างคดีของศาลปกครองสูงสุด
หมายเลขดำที่ อส.๕๒/๒๕๖๒

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ มกราคม ๒๕๖๓ - สิงหาคม ๒๕๖๓

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ในการจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย เพื่อใช้ประกอบการแก้ต่างคดีดังกล่าว ผู้ขอประเมินได้
พิจารณาตรวจสอบเอกสารสำนวนคดี พยานหลักฐาน และกำหนดประเด็นที่จะชี้แจงข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย
โดยใช้ทักษะความรู้ในการพิจารณา ดังนี้

๓.๑ ความรู้เกี่ยวกับหลักกฎหมายปกครอง

๓.๒ กฎหมายลักษณะพยาน

๓.๓ ประมวลกฎหมายที่ดิน

๓.๔ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒

๓.๕ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙

๓.๖ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔

๓.๗ พระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๗๙

๓.๘ พระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๘๔

๓.๙ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินบนเกาะในท้องที่ตำบลยะระโตด อำเภอเมืองสตูล
จังหวัดสตูล พุทธศักราช ๒๔๘๒

๓.๑๐ พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๔๙๗

๓.๑๑ ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.
๒๕๔๓

๓.๑๒ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินบนเกาะในท้องที่ตำบลยะระโตด อำเภอเมืองสตูล
จังหวัด สตูล พุทธศักราช ๒๔๘๒

๓.๑๓ พระราชกฤษฎีกาลอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่หวงห้ามไว้ตามความ
ต้องการ ของกรมราชทัณฑ์ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล พ.ศ. ๒๕๑๗

๓.๑๔ พระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดิน เกาะตะรุเตา เกาะอาดัง เกาะราวี และเกาะอื่นๆ ในท้องที่
ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ภายในเขตตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา ให้เป็น
อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗

๓.๑๕ มาตรการในการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินในเขตที่ดินของรัฐ ของคณะกรรมการแก้ไข
ปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า พันธ์พืช ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๓.๔/๑๑๓๑๐ ลงวันที่ ๑๔
มิถุนายน ๒๕๕๙ แจ้งสำนักงานคดีปกครองสงขลาว่า ได้มอบหมายให้ นายปณพล ชีวะเสรีชล เจ้าพนักงานป่าไม้
อาวุโส หัวหน้าอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ผู้ขอประเมิน และนายพชร สนิทใจ พนักงานราชการ ตำแหน่งนิติกร
ประจำกลุ่มงานกฎหมาย สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ (นครศรีธรรมราช) เป็นผู้แทนคดี ในคดีของศาล
ปกครองสงขลา หมายเลขดำที่ ส.๑๒/๒๕๕๘ ระหว่าง นาย ท. ผู้ฟ้องคดี หัวหน้าอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ที่ ๑

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ ที่ ๒ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดี มีหน้าที่ในการติดต่อประสานงานเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับคดีให้กับ พนักงานอัยการแก้ต่างคดี ซึ่งคดีนี้ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าเป็นผู้ครอบครองที่ดินพิพาทประกอบกิจการ รีสอร์ท ชื่อ สไมล์ ชันเขต รีสอร์ท บนเกาะหลีเป๊ะ หมู่ที่ ๗ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล โดยชอบ ด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่ง เพิกถอนคำสั่งหัวหน้าอุทยานแห่งชาติตะรุเตาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๕๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ แจ้งตามหนังสืออุทยานแห่งชาติตะรุเตาที่ ทส ๐๙๑๕.๕๒๑/ ๑๖๘๕ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ และเพิกถอนคำสั่งยกอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แจ้งตามหนังสือ อุทยานแห่งชาติตะรุเตา ที่ ทส ๐๙๑๕.๕๒๑/๔๙๒ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๘ โดยในชั้นการพิจารณาของ ศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว ผู้ขอประเมินได้ดำเนินการจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องในคดี ให้กับพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนใช้ประกอบการแก้ต่างคดี ต่อมาศาลปกครองสงขลาได้วินิจฉัยว่าที่ดินพิพาท ไม่ได้เป็นที่ดินที่มีผู้ครอบครองและทำประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายแต่เป็นที่ดินอุทยานแห่งชาติตะรุเตา การที่ผู้ฟ้องคดียึดถือครอบครองที่ดินดังกล่าวและได้ทำการก่อสร้างอาคารรวมทั้งสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ รวม จำนวน ๑๗ รายการ เป็นการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ (ซึ่งใช้บังคับในขณะนั้น) และเมื่อการกระทำดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีเป็นเหตุให้มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นใหม่หรือมีสิ่ง อื่นใดในอุทยานแห่งชาติผิดไปจากสภาพเดิม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมมีอำนาจออกคำสั่งตามมาตรา ๒๒ แห่ง พระราชบัญญัติเดียวกัน ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ที่ ๕๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือถอนพืชผลอาสินและสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิม ออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติตะรุเตา หรือทำให้สิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิมแล้วแต่กรณี จึงเป็นการกระทำ ที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ได้อาศัยข้อเท็จจริงและ ข้อกฎหมายเดียวกันพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วมีความวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วย กฎหมายเช่นกัน พิพากษายกฟ้อง เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ส.๑๐/๒๕๖๒

ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำพิพากษา เป็นคดีของศาลปกครองสูงสุดหมายเลขดำที่ อส ๕๒/๒๕๖๒ และยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองต่อศาลปกครองสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดี ปกครองสงขลา ๑ จึงได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ อส ๐๐๓๖.๑/๓๔ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๓ และหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อส ๐๐๓๖.๑/๙๓๒ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ แจ้งให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และ พันธุ์พืช ชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อโต้แย้งคำอุทธรณ์พร้อมอ้างเหตุผลประกอบตามประเด็นที่ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์ และให้ชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองต่อศาลปกครอง สูงสุดตามลำดับ ซึ่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๓.๔/๑๐๑๐ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ และหนังสือด่วนที่สุด ที่ อส ๐๐๓๖.๑/๙๓๒ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ สั่งการ ให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ แจ้งผู้ประสานคดีดำเนินการตามนัยหนังสือสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดี ปกครองสงขลา ๑ ดังกล่าว ซึ่งในการปฏิบัติในฐานะผู้แทนคดีหรือผู้ประสานคดี ผู้ขอประเมินได้ดำเนินการ จัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย รวมทั้งข้อโต้แย้งคำอุทธรณ์ ดังนี้

๔.๑ คำชี้แจงข้อเท็จจริง/ข้อกฎหมาย โต้แย้งคำอุทธรณ์

ขั้นตอนที่ ๑ ตรวจสอบคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น และคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีเพื่อพิจารณา ข้อโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้อุทธรณ์ และกำหนดประเด็นที่จะโต้แย้งคำอุทธรณ์ ซึ่งจากการดำเนินการ ดังกล่าวผู้ขอประเมินได้กำหนดประเด็นที่จะต้องโต้แย้งจำนวน ๓ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า แผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินบนเกาะในท้องที่ตำบลยะระโตด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล พุทธศักราช ๒๔๘๒ ไม่ปรากฏว่าเกาะหลีเป๊ะตั้งอยู่บริเวณใดหรือตั้งอยู่ ณ จุด ๆ ใดในแผนที่ดังกล่าว ต่อมาเมื่อมีพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินเกาะตะรุเตา เกาะอาดัง เกาะราวี และเกาะอื่น ๆ ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ภายในเขตตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ แผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ก็ไม่ปรากฏชื่อเกาะหลีเป๊ะเช่นกัน ทั้งยังปรากฏว่าที่ดินที่กำหนดเขตหวงห้ามเพื่อการราชทัณฑ์ นั้นอยู่ในท้องที่ตำบลยะระโตด อำเภอเมือง จังหวัดสตูล แต่ที่ดินที่กำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติ นั้น ตั้งอยู่ในตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ซึ่งเห็นได้ชัดเจนว่าเป็นคนละท้องที่กัน จึงยังรับฟังไม่ได้ว่า เกาะหลีเป๊ะหรือที่เกิดเหตุในคดีนี้อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ

ประเด็นที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินจำนวน ๓ แปลง บนเกาะหลีเป๊ะ โดยชอบด้วยกฎหมาย ตามหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เลขที่ ๖ เลขที่ ๑๖ และเลขที่ ๓๑ หมู่ที่ ๗ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล โดยซื้อที่ดินมาจาก นาย ป. ที่ดินดังกล่าวมีราษฎรครอบครองและทำประโยชน์สืบเนื่องมาโดยตลอดตั้งแต่ปี ๒๔๕๒ ก่อนพระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๕๒ และพระราชกฤษฎีกากำหนด เขตหวงห้ามที่ดินบนเกาะในท้องที่ตำบลยะระโตด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล พ.ศ. ๒๔๘๒ ใช้บังคับ โดยได้อ้างคำเบิกความในคดีอาญาของ นาย ส. และนาย อ. เป็นพยาน ดังนั้น การตราพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดิน เกาะตะรุเตา เกาะอาดัง เกาะราวี และเกาะอื่น ๆ ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ภายในเขตตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ โดยกำหนดให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นอุทยานแห่งชาติตะรุเตาจึงเป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ มาตรา ๖ วรรคสอง

ประเด็นที่ ๓ ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า การรับฟังพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์หรือยืนยันว่าชาวเลหรือผู้ที่ครอบครองที่ดินบนเกาะหลีเป๊ะได้ครอบครองและทำประโยชน์มาก่อนปี ๒๔๘๒ หรือไม่นั้น ต้องใช้ภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหาร การเอาภาพถ่ายทางอากาศปี ๒๔๙๗ ซึ่งไม่ได้ถ่ายโดยกรมแผนที่ทหาร แต่ถ่ายโดยบริษัทจากอเมริกา จึงขัดต่อมาตรการคณะกรรมการแก้ไขปัญหาคาการบุกรุกที่ดินของรัฐเพื่อพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินของรัฐ ดังนั้น การอ่านแปลภาพถ่ายทางอากาศปี ๒๔๙๗ จึงมีอาจรับฟังเป็นผลร้ายแก่ผู้ฟ้องคดีได้ อีกทั้งถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็มีได้นำต้นฉบับหรือผู้จัดทำหรือหน่วยงานที่จัดทำมารับรองหรือยืนยันความถูกต้องของภาพถ่ายทางอากาศดังกล่าว ซึ่งขัดกับหลักกฎหมายวิธีสบัญญัติจึงมีอาจนำภาพถ่ายดังกล่าวมาประกอบในการออกคำสั่งทางปกครองหรือใช้ประกอบการพิจารณาคดีได้

ขั้นตอนที่ ๒ ตรวจสอบเอกสารและหลักฐานในสำนวนคดีเพื่อพิจารณาข้อเท็จจริง และรวบรวมพยานเอกสารเพิ่มเติม พร้อมทั้งศึกษาข้อกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องโดยละเอียด เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำร่างคำชี้แจงข้อเท็จจริง

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำร่างคำชี้แจงข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายเพื่อใช้ประกอบการจัดทำคำแก้อุทธรณ์ตามประเด็นที่ได้กำหนดไว้ โดยผลจากการดำเนินการตามขั้นตอนที่ ๒ ผู้ขอรับการประเมินได้พิจารณาและชี้แจงข้อเท็จจริงข้อกฎหมายโต้แย้งคำอุทธรณ์ตามประเด็น ดังนี้

คำโต้แย้งประเด็นที่ ๑ ข้อเท็จจริงปรากฏว่าเกาะหลีเป๊ะ เดิมชื่อเกาะนีปิส เป็นเกาะที่ตั้งอยู่ทางด้านทิศใต้ของเกาะอาดัง โดยห่างจากเกาะอาดังประมาณ ๑ - ๒ กิโลเมตร เมื่อมีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินบนเกาะในท้องที่ตำบลยะระโศต อำเภอมือสตูล จังหวัดสตูล ปรากฏว่าเกาะหลีเป๊ะเป็นเกาะที่อยู่ในเขตบริเวณที่หวงห้ามใหม่ตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ต่อมาเมื่อมีการตราพระราชกฤษฎีกาก่อนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่หวงห้ามไว้ตามความต้องการของกรมราชทัณฑ์ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอมือสตูล จังหวัดสตูล พ.ศ. ๒๕๑๗ ตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ระบุ “เกาะนีปิส” ทั้งยังระบุเนื้อที่เขตที่ก่อนสภาพประมาณ ๙๓๑,๒๕๐ ไร่ โดยมีหมายเหตุท้ายพระราชกฤษฎีกาว่า “เหตุผลในการใช้พระราชกฤษฎีกานี้ขึ้น” เนื่องจากที่ดินบนเกาะในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอมือสตูล จังหวัดสตูล ซึ่งได้กำหนดไว้ให้เป็นเขตหวงห้ามเพื่อประโยชน์แก่การราชทัณฑ์ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินบนเกาะ ในท้องที่ตำบลยะระโศต อำเภอมือสตูล จังหวัดสตูล พุทธศักราช ๒๔๘๒ นั้น บัดนี้กรมราชทัณฑ์ไม่ต้องการหวงห้ามที่ดินดังกล่าวต่อไปแล้ว และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นว่าที่ดินหวงห้ามแห่งนี้มีความเหมาะสมในอันที่จะกำหนดเป็นอุทยานแห่งชาติ เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพธรรมชาติให้เป็นการถาวร ซึ่งกรมราชทัณฑ์ก็ได้ขัดข้อง สมควรก่อนสภาพที่ดินหวงห้ามในท้องที่ดังกล่าว จึงจำต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้ขึ้น” กรณีจึงเห็นได้ว่าที่ดินที่ได้ก่อนสภาพตามพระราชกฤษฎีกาก่อนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่หวงห้ามไว้ตามความต้องการของกรมราชทัณฑ์ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอมือสตูล จังหวัดสตูล พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นที่ดินในท้องที่เดียวกันกับที่ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินบนเกาะในท้องที่ตำบลยะระโศต อำเภอมือสตูล จังหวัดสตูล ข้อเท็จจริงยังปรากฏอีกว่าในวันเดียวกันที่ได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาก่อนสภาพที่ดินอันเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่หวงห้ามไว้ตามความต้องการของกรมราชทัณฑ์ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอมือสตูล จังหวัดสตูล พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดิน เกาะตะรุเตา เกาะอาดัง เกาะราวี และเกาะอื่น ๆ ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอมือสตูล จังหวัดสตูล ภายในเขตตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เนื่องจากบริเวณที่ดินเกาะตะรุเตา เกาะอาดัง เกาะราวีและเกาะอื่น ๆ ใกล้เคียงในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอมือสตูล จังหวัดสตูล มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญและมีค่า อาทิเช่น ป่าไม้ ของป่า สัตว์ป่า หินต่าง ๆ ปลาไข่จะละเม็ด และหินปะการัง เป็นต้น กับสภาพธรรมชาติที่สวยงามยิ่งสมควรให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพธรรมชาติเหล่านั้นให้คงอยู่ในสภาพเดิมมิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนสภาพไปเพื่อประโยชน์ในการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน เพื่อการศึกษาค้นคว้าและเพื่ออำนวยความสะดวกอื่นแก่รัฐและประชาชน โดยกำหนดบริเวณที่ดิน เกาะตะรุเตา เกาะอาดัง เกาะราวีและเกาะอื่น ๆ ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอมือสตูล จังหวัดสตูล ให้เป็นอุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยที่แผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดิน เกาะตะรุเตา เกาะอาดัง เกาะราวี และเกาะอื่น ๆ ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอมือสตูล จังหวัดสตูล ภายในเขตตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ มีความสอดคล้องกับแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาก่อนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่หวงห้ามไว้ตามความต้องการของกรมราชทัณฑ์ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอมือสตูล จังหวัดสตูล พ.ศ. ๒๕๑๗ มีการระบุชื่อเกาะหลีเป๊ะเป็น “ก.นีปิส” ทั้งยังระบุจำนวนเนื้อที่เท่ากัน คือ ๙๓๑,๒๕๐ ไร่ กรณีจึงเป็นที่ประจักษ์ว่า บริเวณที่ดินพิพาทซึ่งตั้งอยู่บนเกาะหลีเป๊ะเป็นที่ดินภายในแนวเขตตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาทั้งสามฉบับที่ได้กล่าวไว้แล้ว ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดี

มีอาจับฟังได้ นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดี ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ในชั้นการพิจารณาของศาลชั้นต้น ผู้ฟ้องคดีกล่าวไว้ในคำฟ้องฉบับลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ ข้อ ๑ ย่อหน้าสุดท้ายว่า “...แม้ว่าที่ดินบนเกาะหลีเป๊ะดังกล่าวทางราชการจะตราพระราชกฤษฎีกาให้เป็นอุทยานฯ ในปี พ.ศ.๒๕๑๗ ก็ตาม แต่กรณีที่ราษฎรมีสหิทธิครอบครองโดยชอบเช่นนี้ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ มาตรา ๖ วรรคสอง ได้บัญญัติว่า ที่ดินที่จะกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาตินั้น ต้องเป็นที่ดินที่มีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์ หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลซึ่งมิใช่ทบวงการเมือง ดังนั้น ที่ดินของผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่อุทยานแห่งชาติ การตราพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินเกาะตะรุเตาฯ ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ กำหนดที่ดินของ ผู้ฟ้องคดีเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย...” จึงเป็นที่ประจักษ์ว่าผู้ฟ้องคดียอมรับโดยชัดแจ้งว่าที่ดินพิพาทบนเกาะหลีเป๊ะเป็นอุทยานแห่งชาติตามพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดิน เกาะตะรุเตา เกาะอาดัง เกาะราวี และเกาะอื่น ๆ ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ภายในเขตตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ดังนั้น เมื่อปรากฏว่าในชั้นการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ผู้ฟ้องคดีได้กล่าวอ้างว่าพยานหลักฐานรับฟังไม่ได้ว่า เกาะหลีเป๊ะหรือที่เกิดเหตุในคดีนี้อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ จึงเป็นข้อเท็จจริงที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น ผู้ฟ้องคดีจะยกปัญหาข้อดังกล่าวขึ้นในชั้นอุทธรณ์มิได้เนื่องจากขัดต่อข้อ ๑๐๑ วรรคสอง แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด พ.ศ.๒๕๔๓

คำโต้แย้งประเด็นที่ ๒ ในการตรวจสอบที่ดินบนเกาะหลีเป๊ะอุทยานแห่งชาติ ตะรุเตา ได้ขอความร่วมมือจากผู้ซึ่งครอบครองที่ดินบนเกาะหลีเป๊ะให้นำเอกสารหลักฐานแสดงสิทธิในที่ดินมาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ต่อมาผู้อ้างสิทธิครอบครองที่ดินโดยอาศัยหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เลขที่ ๖ จำนวน ๒ ราย ประกอบด้วย นาง ธ. และนาย ณ. มีผู้อ้างสิทธิครอบครองที่ดินโดยอาศัยหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เลขที่ ๑๖ จำนวน ๒ ราย คือ นาย บ. และนาย ณ. และมีผู้อ้างสิทธิครอบครองที่ดินโดยอาศัยหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เลขที่ ๓๑ จำนวน ๑ ราย คือ นาง ม. กรณีจึงเห็นได้ว่า มีผู้อ้างสิทธิครอบครองที่ดินโดยอาศัยหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เลขที่ ๖ และเลขที่ ๑๖ ทับซ้อนกัน จำนวน ๒ ราย ข้อเท็จจริงจึงยังไม่แน่ชัดว่าบุคคลใดเป็นผู้ครอบครองเอกสารแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) และนาย ป. ได้ซื้อที่ดินพร้อมเอกสารแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) จากเจ้าของเอกสารแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ที่แท้จริง หรือไม่ อย่างไร หรือมีการซื้อขายที่ดินกันจริงหรือไม่ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงทิศข้างเคียงที่ปรากฏในเอกสารแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ทั้งสามฉบับแล้วปรากฏว่า แบบแจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) เลขที่ ๖ ระบุทิศข้างเคียง ทิศเหนือจดทะเล ทิศใต้จดสวนป่า ทิศตะวันออกจดที่ดินสวนนายหาหวินฯ ทิศตะวันตกจดทะเล แบบแจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) เลขที่ ๑๖ ระบุทิศข้างเคียง ทิศเหนือจดสวนจარი ทิศใต้จดสวนบาบ๋า ทิศตะวันออกจดป่า ทิศตะวันตกจดทะเล แบบแจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) เลขที่ ๓๑ ระบุทิศข้างเคียง ทิศเหนือจดสวนนายกาเล็ม ทิศใต้จดสวนนายลิสี ทิศตะวันออกจดป่า ทิศตะวันตกจดทะเล เห็นได้ว่าทิศข้างเคียงของแบบแจ้งการครอบครองที่ดินทั้งสามฉบับไม่สอดคล้องกันอันจะถือได้ว่าเป็นพื้นที่ติดต่อกัน เช่น แบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เลขที่ ๓๑ (ผู้แจ้งการครอบครองเดิม นายต่าง หวญทะเล) ระบุว่า ทิศข้างเคียงด้านทิศเหนือจดที่ดินสวนนายกาเล็ม แต่เมื่อพิจารณาแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เลขที่ ๖ (ผู้แจ้งการครอบครองเดิม นายกาเล็ม) ทิศข้างเคียงด้านทิศใต้จดป่า นอกนั้นไม่สามารถตรวจสอบได้เพราะไม่มีทิศข้างเคียงที่สามารถเชื่อมโยงหรืออ้างอิงกันได้ และเมื่อพิจารณาสภาพพื้นที่พิพาทไม่มีทิศข้างเคียงด้านหนึ่งด้านใดติดกับทะเล อันจะเชื่อได้ว่าพื้นที่พิพาทเป็นที่ดินตาม

เอกสารแบบแจ้งการครอบครองที่ดินเลขที่ ๖,๑๖,๓๑ ดังที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ประกอบกับเมื่อพิจารณาเนื้อหาในแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) แล้ว ปรากฏว่าแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ทั้งสามฉบับระบุว่าแจ้งการครอบครองเมื่อปี พ.ศ.๒๔๔๘ โดยตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เลขที่ ๖ ผู้แจ้งการครอบครองระบุว่า ได้ที่ดินมาโดยสร้างขึ้นเอง เมื่อประมาณ ๓ ปี ตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เลขที่ ๑๖ ผู้แจ้งการครอบครองระบุว่าได้มาโดยเบิกร้างเอง เมื่อประมาณ พ.ศ.๒๔๔๐ และตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เลขที่ ๓๑ ผู้แจ้งการครอบครองระบุว่าได้มาโดยสร้างขึ้นเองเมื่อประมาณ ๔ ปี จึงเป็นที่ประจักษ์ว่า ที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ทั้งสามฉบับได้มีการครอบครองและทำประโยชน์ภายหลังจากที่ดินมีสถานะเป็นที่สงวนหวงห้ามของกรมราชทัณฑ์ ดังนั้นผู้ฟ้องคดีและบุคคลอื่นใดจึงมีอาจอ้างแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ทั้งสามฉบับได้ สำหรับกรณีที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าที่ดินดังกล่าวมีราษฎรครอบครองและทำประโยชน์สืบเนื่องมาโดยตลอดตั้งแต่ปี ๒๔๕๒ ก่อนพระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๕๒ และพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินบนเกาะในท้องที่ตำบลยะระโตด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล พ.ศ.๒๔๘๒ ใช้บังคับ นั้น เป็นการกล่าวอ้างที่เลื่อนลอย ปราศจากพยานหลักฐานที่สามารถพิสูจน์ความมีอยู่จริงของข้อเท็จจริงดังกล่าว โดยเกี่ยวกับประเด็นนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินการอ่านแปลตีความและวิเคราะห์ภาพถ่ายทางอากาศ ปรากฏข้อเท็จจริงบริเวณพื้นที่พิพาทดังนี้

แปลงพิพาทตามคำสั่งที่ ๕๑/๒๕๕๗ ที่สร้างเป็นรีสอร์ทใช้ชื่อสไมล์ชั้นเซน
รีสอร์ท (ในเอกสารระบุว่า คดี ๖๖๒/๕๗)

ปี พ.ศ. ๒๔๙๗ เป็นพื้นที่ F๑ ป่าไม่ผลัดใบ ร้อยละ ๑๐๐

ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นพื้นที่ F๑๐๐ ป่าไม่ผลัดใบทุกฤดูกาล ร้อยละ ๔๙ เป็นพื้นที่
M๔๐๕ พื้นที่แผ้วถาง ร้อยละ ๕๑

ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ เป็นพื้นที่ F๑๐๐ ป่าไม่ผลัดใบทุกฤดูกาล ร้อยละ ๕๒ เป็นพื้นที่
M๑ ไม้พุ่ม/ป่าละเมาะ ร้อยละ ๔๘

ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นพื้นที่ F๑ ป่าไม่ผลัดใบ ร้อยละ ๕๙ เป็นพื้นที่ M๑
ไม้พุ่ม/ป่าละเมาะ ร้อยละ ๔๑

ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นพื้นที่ F๑ ป่าไม่ผลัดใบ ร้อยละ ๖๘ เป็นพื้นที่ M๑
ไม้พุ่ม/ ป่าละเมาะ ร้อยละ ๓๒

จากพยานหลักฐานดังกล่าว เห็นได้ว่าเมื่อปี พ.ศ.๒๔๙๗ สภาพพื้นที่ในขณะนั้น บริเวณที่พิพาทยังไม่ปรากฏร่องรอยการทำประโยชน์แต่อย่างใด กรณีจึงเป็นที่ประจักษ์ว่า ขณะที่มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินบนเกาะในท้องที่ตำบลยะระโตด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล พุทธศักราช ๒๔๘๒ พื้นที่พิพาทยังมิได้มีบุคคลใดครอบครองและทำประโยชน์ พื้นที่พิพาทจึงมีสถานะเป็นพื้นที่หวงห้ามของทางราชการ ซึ่งตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกา ดังกล่าว ยังห้ามมิให้ผู้ใดเข้าหักร้าง จัดทำ หรือปลูกสร้างด้วยประการใด ๆ ในที่ดินบนเกาะที่หวงห้ามนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่ ดังนั้น การเข้าครอบครอง ทำประโยชน์ในที่ดินที่หวงห้ามดังกล่าวในภายหลังจึงเป็นการครอบครองที่ดินโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ผู้ครอบครองไม่มีสิทธิในที่ดินดังกล่าว ต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้ประมวลกฎหมาย หากมีการแจ้งการครอบครองในที่ดินดังกล่าวตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๔๙๗

การแจ้งการครอบครองที่ดินดังกล่าวก็มีได้ก่อให้เกิดสิทธิขึ้นใหม่แก่ผู้แจ้งแต่ประการใด ต่อมาเมื่อมีการเพิกถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่หวงห้ามไว้ตามความต้องการของกรมราชทัณฑ์ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ และได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินเกาะตะรุเตา เกาะอาดัง เกาะราวี และเกาะอื่น ๆ ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ภายในเขตตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ส่งผลให้ที่พิพาทมีสถานะเป็นอุทยานแห่งชาติ ตามความในมาตรา ๖ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ เนื่องจากที่ดินพิพาทมิใช่ที่ดินซึ่งอยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลแต่อย่างใด ในส่วนที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างคำเบิกความของ นาย ส. และนาย อ. นั้น นาย ส. เพียงแต่เบิกความว่า “...ส.ค.๑ เลขที่ ๖ ของนายกาเสม ซึ่งระบุเนื้อที่ ๑ ไร่ ๒ งาน ๕๖ ตารางวา นาย อ. บุตรนายกาเสม ได้นำขึ้นบริเวณที่ดินแปลงที่เกิดเหตุของนายโกเกียรติเป็นเนื้อที่รวม ๓๐ ไร่เศษ...” มิได้มีการยืนยันข้อเท็จจริงใดเกี่ยวกับการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทแต่อย่างใด ส่วน นาย อ. นั้น เกิดเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๓ ภายหลังจากที่บริเวณที่ดินพิพาทถูกกำหนดให้เป็นเขตหวงห้ามตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินบนเกาะในท้องที่ตำบลยะระโตด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล พุทธศักราช ๒๔๘๒ ประมาณ ๑๑ ปี นาย อ. จึงมิใช่ประจักษ์พยานที่สามารถยืนยันข้อเท็จจริงได้ว่า ที่ดินพิพาทมีการครอบครองและทำประโยชน์อย่างไม่ขาดสายมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๕๙ หรือก่อน พ.ศ. ๒๔๘๒ ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง

คำโต้แย้งประเด็นที่ ๓ ในการพิสูจน์การครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินของรัฐนั้น คณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐได้กำหนดมาตรการในการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินของรัฐ โดยให้ดำเนินการอ่านภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหารที่ถ่ายภาพพื้นที่นั้นเป็นครั้งแรกหลังจากเป็นที่ดินของรัฐก็ต่อเมื่อผู้กล่าวอ้างการครอบครองที่ดินมีพยานหลักฐาน เช่น เอกสารที่ทางราชการทำขึ้นและพิสูจน์ได้ว่าเป็นเอกสารซึ่งลงวันที่ก่อนการเป็นที่ดินของรัฐหรือเอกสารที่ทางราชการทำขึ้นและพิสูจน์ได้ว่าเป็นเอกสารซึ่งลงวันที่ภายหลังการเป็นที่ดินของรัฐ แต่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยเอกสารดังกล่าวมีข้อความแสดงว่าได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินแปลงนั้นมาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐหรือเอกสารอื่น ๆ เช่น แบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เป็นต้น ซึ่งต้องสนับสนุนคำกล่าวอ้างว่ามีการครอบครองและทำประโยชน์มาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐ ทั้งการดำเนินการอ่านภาพถ่ายทางอากาศเป็นเพียงข้อมูลสนับสนุนพยานเอกสารที่มีการกล่าวอ้างเท่านั้น ซึ่งข้อเท็จจริงในคดีนี้ปรากฏว่า บริเวณที่ดินพิพาทมีการประกาศให้เป็นที่ดินของรัฐครั้งแรกตาม พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินบนเกาะในท้องที่ตำบลยะระโตด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล พุทธศักราช ๒๔๘๒ โดยที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทซึ่งเป็นที่ดินตาม ส.ค.๑ เลขที่ ๖ เลขที่ ๑๖ และเลขที่ ๓๑ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ซึ่งเมื่อพิจารณาเนื้อหา ส.ค.๑ แล้ว ปรากฏว่า ส.ค.๑ ทั้งสามฉบับ ได้แจ้งการครอบครองเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๘ โดย ส.ค.๑ เลขที่ ๖ ผู้แจ้งการครอบครองระบุว่าได้ที่ดินมาโดยสร้างขึ้นเองเมื่อประมาณ ๓ ปี ส่วน ส.ค.๑ เลขที่ ๑๖ ผู้แจ้งการครอบครองระบุว่าได้มาโดยเบิกสร้างเองเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๔๙๐ และ ส.ค.๑ เลขที่ ๓๑ ผู้แจ้งการครอบครองระบุว่าได้มาโดยสร้างขึ้นเองเมื่อประมาณ ๔ ปี กรณีจึงเห็นได้ว่า ส.ค.๑ ทั้งสามฉบับดังกล่าวมีอาจเป็นพยานหลักฐานสนับสนุนคำกล่าวอ้างว่ามีการครอบครองและทำประโยชน์มาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐได้ จึงไม่มีเหตุที่ต้องดำเนินการอ่านแปลตีความภาพถ่ายทางอากาศในที่ดินพิพาทตามมาตรการของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ แต่อย่างไรก็ตาม หากมีการพิสูจน์ที่ดินบนเกาะหลีเป๊ะแปลงใดมีหลักฐานสนับสนุนคำกล่าวอ้างว่า ได้มีการครอบครองและ

ทำประโยชน์มาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐ การดำเนินการอ่านแปลภาพถ่ายทางอากาศย่อมต้องใช้แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศโครงการ WWS ซึ่งถ่ายระหว่างปี ๒๔๙๕ - ๒๔๙๙ เพราะเป็นภาพถ่ายทางอากาศที่ถ่ายไว้เป็นครั้งแรกหลังจากเป็นที่ดินของรัฐ และเป็นภาพถ่ายทางอากาศที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับจากกรมแผนที่ทหารกองบัญชาการกองทัพไทย เช่นเดียวกันกับภาพถ่ายทางอากาศในโครงการอื่น ๆ ที่ถ่ายแต่ละช่วงปี นอกจากนี้ผู้ถูกฟ้องคดีขอเรียนว่า กระบวนการพิจารณาคดีปกครองมีหลักการสำคัญ คือ เป็นกระบวนการพิจารณาที่เป็นลายลักษณ์อักษรและใช้ระบบไต่สวน การแสวงหาข้อเท็จจริงจึงไม่ถูกจำกัดให้ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์และมาตรการแนวทางปฏิบัติของทางราชการ ดังนั้น ในการพิจารณาว่าที่ดินพิพาทได้มีการครอบครองทำประโยชน์โดยชอบก่อนการประกาศให้เป็นที่ดินของรัฐครั้งแรกตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินบนเกาะในท้องที่ตำบลยะระโตะ อำเภอมือสตูล จังหวัดสตูล พุทธศักราช ๒๔๘๒ หรือไม่ จึงไม่จำต้องยึดถือตามมาตรการของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐแต่อย่างใด ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีจึงมีอาจรับฟังได้

ขั้นตอนที่ ๔ จัดทำหนังสือแจ้งสำนักงานคดีปกครองนครศรีธรรมราชให้อำนาจหน้าที่พิจารณาและลงนาม เพื่อนำส่งคำชี้แจงข้อเท็จจริงพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนใช้ทำคำแก้อุทธรณ์ยื่นต่อศาลต่อไป

๔.๒ คำชี้แจงข้อเท็จจริง/ข้อกฎหมายโต้แย้งคำร้องขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง

ขั้นตอนที่ ๑ ตรวจสอบคำร้องขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง และพิจารณารายละเอียด ข้อโต้แย้ง และคำร้องขอของผู้ฟ้องคดี

ขั้นตอนที่ ๒ ตรวจสอบเอกสารในสำนวนคดีและพิจารณาข้อเท็จจริง พร้อมทั้งศึกษาระเบียบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยละเอียด รวมถึงการศึกษาแนวคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำร่างคำชี้แจงข้อเท็จจริง

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำร่างคำชี้แจงข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายเพื่อใช้ประกอบการจัดทำคำโต้แย้งคำร้องขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง ซึ่งได้กำหนดรูปแบบของเนื้อหา ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการพิจารณาทางปกครองของพนักงานเจ้าหน้าที่ และการออกคำสั่งทางปกครองที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่ง

ส่วนที่ ๒ ข้อเท็จจริงหรือข้อโต้แย้งซึ่งยืนยันหรือพิสูจน์ได้ว่า คำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีขัดด้วยกฎหมาย และ/หรือ การให้คำสั่งทางปกครองดังกล่าวมีผลต่อไปไม่ก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง และ/หรือ การทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองนั้นเป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะ อันถือเป็นกรณีไม่เข้าเงื่อนไขที่ศาลปกครองสูงสุดจะมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง ทั้งนี้ ตามความ ๗๒ วรรคสาม ประมวลข้อ ๑๑๖ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยการพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๓

โดยในคดีนี้ผู้ขอประเมินได้ชี้แจงโต้แย้งสรุปความได้ว่า บริเวณที่ดินพิพาทมีใช้ที่ดินที่อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใดซึ่งมิใช่ทบวงการเมือง จึงมีสถานะเป็นอุทยานแห่งชาติแห่งชาติ ตามความในมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ และการกระทำของของผู้ฟ้องคดีอันเป็นการบุกรุก ยึดถือครอบครองที่พิพาทเพื่อสร้างบ้านพักอาศัยไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยว เป็นความผิดตามมาตรา ๑๖ (๑) (๔) แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔

อันเป็นเหตุให้มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นใหม่หรือมีสิ่งอื่นใดในอุทยานแห่งชาติผิดไปจากสภาพเดิม เจ้าพนักงานป่าไม้ผู้ทำหน้าที่หัวหน้าอุทยานแห่งชาติตะรุเตา จึงชอบที่จะอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ สั่งให้ผู้กระทำความผิด ทำลาย รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมให้พ้นจากอุทยานแห่งชาติ หรือทำให้สิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม คำสั่งหัวหน้าอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ ที่ ๕๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย และหากศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำขอของผู้ฟ้องคดีย่อมเป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานภาครัฐ การจัดบริการบริการสาธารณะ และการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติเป็นอย่างยิ่ง เนื่องด้วยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ สั่งให้ผู้กระทำความผิดทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติ หรือทำให้สิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม อันเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะซึ่งการใช้อำนาจตามกฎหมายดังกล่าวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ ได้ดำเนินการในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทั่วประเทศ หากมีการทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองในคดีพิพาทที่ศาลฎีกามีคำพิพากษาแล้วว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้กระทำความผิดตามความในมาตรา ๑๖ (๑) (๔) แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ อาจเป็นการส่งเสริมให้มีการยึดถือครอบครอง บุกรุก แผ้วถางป่ามากขึ้นโดยไม่ยำเกรงต่อกฎหมาย ทำให้การแก้ปัญหาการบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติที่มีอยู่ทั่วประเทศดำเนินการได้ยากยิ่งขึ้น กรณีจึงไม่ต้องด้วยข้อ ๗๒ วรรคสาม แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๓

ขั้นตอนที่ ๔ จัดทำหนังสือแจ้งสำนักงานคดีปกครองนครศรีธรรมราชให้ผู้อำนาจหน้าที่พิจารณาและลงนาม เพื่อนำส่งคำชี้แจงข้อเท็จจริงพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนใช้ทำชี้แจงยื่นต่อศาลต่อไป

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๕.๑ เชิงปริมาณ

๕.๑.๑ คำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อใช้ประกอบการทำคำแก้อุทธรณ์ จำนวน ๑ ชุด โดยได้นำส่งให้พนักงานอัยการตามหนังสือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๕.๙/๒๙๔๙ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๓

๕.๑.๒ คำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อใช้ประกอบการทำคำชี้แจงโต้แย้งคำร้องขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง จำนวน ๑ ชุด โดยได้นำส่งให้พนักงานอัยการตามหนังสือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๕.๙/๙๒๗๕ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

๕.๒ เชิงคุณภาพ

พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนได้จัดทำคำแก้อุทธรณ์ และคำชี้แจงยื่นต่อศาลโดยอาศัยข้อเท็จจริงข้อกฎหมายและพยานหลักฐานจากคำชี้แจงข้อเท็จจริงดังกล่าวยื่นต่อศาลได้ตามระยะเวลาที่ศาลกำหนด ต่อมาศาลปกครองสูงสุด ได้มีคำสั่งฉบับลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๕ ยกคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดี และได้มีคำพิพากษาเป็นคดีหมายเลขแดงที่ อส.๑๐๓/๒๕๖๕ พิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นที่ได้พิพากษายกฟ้อง

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

เพื่อเป็นกรณีศึกษาในกระบวนการจัดทำร่างคำชี้แจงข้อเท็จจริง/ข้อกฎหมายเพื่อใช้ประกอบการทำคำให้การแก้ข้อเท็จจริง และการจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริง/ข้อกฎหมายเพื่อใช้ประกอบการทำคำชี้แจงโต้แย้งคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง โดยในส่วนของคำชี้แจงข้อเท็จจริง/ข้อกฎหมายเพื่อใช้ประกอบการทำคำชี้แจงโต้แย้งคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง นั้น สามารถเป็นรูปแบบตัวอย่างเพื่อให้คำชี้แจงตรงตามประเด็นที่ศาลใช้พิจารณาว่าสมควรจะมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองหรือไม่ ทั้งนี้ ตามความ ๗๒ วรรคสาม ประกอบข้อ ๑๑๖ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยการพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๕๓

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้กล่าวอ้างว่าบริเวณที่ดินพิพาทซึ่งอยู่บนเกาะหลีเป๊ะ ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูลได้มีการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินสืบเนื่องมาโดยตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๕๒ ซึ่งห้วงระยะเวลาที่กล่าวอ้างดังกล่าวจนถึงวันที่พนักงานเจ้าได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ ออกคำสั่งทางปกครองบังคับกับผู้ฟ้องคดี ปรากฏว่ามีกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ในบริเวณที่ดินพิพาทจำนวนหลายฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๗๙ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินบนเกาะในท้องที่ตำบลยะระโศต อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล พุทธศักราช ๒๔๘๒ พระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๔๙๗ ประมวลกฎหมายที่ดิน พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ พระราชกฤษฎีกาก่อนสถาปนาที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่หวงห้ามไว้ตามความต้องการของกรมราชทัณฑ์ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล พ.ศ. ๒๕๑๗ พระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดิน เกาะตะรุเตา เกาะอาดัง เกาะราวี และเกาะอื่น ๆ ในท้องที่ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ภายในเขตตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ จึงจำเป็นต้องศึกษากฎหมายดังกล่าวให้ครบถ้วน ทั้งนี้ เพื่อให้การพิจารณาโต้แย้งข้อกล่าว หรือพยานเอกสารของผู้ฟ้องคดีเป็นไปด้วยความรอบคอบ และถูกต้อง

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

จากกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้กล่าวอ้างว่าแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินบนเกาะในท้องที่ตำบลยะระโศต อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล พุทธศักราช ๒๔๘๒ และแผนที่พระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินเกาะตะรุเตา เกาะอาดัง เกาะราวี และเกาะอื่น ๆ ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ภายในเขตตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ไม่ปรากฏชื่อและไม่ปรากฏว่าเกาะหลีเป๊ะ(ซึ่งเป็นเกาะที่ที่ดินพิพาทตั้งอยู่) ตั้งอยู่บริเวณใดหรือตั้งอยู่ ณ จุด ๆ ใดในแผนที่ดังกล่าว และที่ดินที่กำหนดเขตหวงห้ามเพื่อการราชทัณฑ์อยู่ในท้องที่ตำบลยะระโศต อำเภอเมือง จังหวัดสตูล แต่ที่ดินที่กำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติ นั้น ตั้งอยู่ในตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ซึ่งเป็นคนละท้องที่กัน จึงยังรับฟังไม่ได้ว่าเกาะหลีเป๊ะหรือที่เกิดเหตุในคดีนี้อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ นั้น โดยในการทำคำชี้แจงโต้แย้งในประเด็นนี้ เนื่องจากการกำหนดที่ดินบนเกาะในท้องที่ตำบลยะระโศต อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล เป็นเขตหวงห้ามเกิดขึ้นเมื่อประมาณ ปี พ.ศ.๒๔๘๒ จึงไม่สามารถหาพยานหลักฐานทางราชการอื่นที่ระบุถึงรายละเอียดประวัติความเป็นมา ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการพิจารณากำหนดเขตหวงห้ามดังกล่าวได้ รวมถึงกรณีมีการเปลี่ยนแปลงชื่อเรียกของเกาะหลีเป๊ะ การเปลี่ยนแปลงเขตการปกครองและการเปลี่ยนชื่อตำบลยะระโศต

เป็นตำบลเกาะสาหร่ายได้ ผู้ขอประเมินจึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงข้อเท็จจริงทางภูมิศาสตร์จากตำแหน่งที่ตั้งเกาะ
หลีเป๊ะในปัจจุบันเทียบเคียงกับข้อมูลเอกสารที่มีอยู่ ได้แก่ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินบนเกาะ
ในท้องที่ตำบลยะระโดต อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล พุทธศักราช ๒๔๘๒ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวง
ห้ามที่ดินบนเกาะในท้องที่ตำบลยะระโดต อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล พุทธศักราช ๒๔๘๒ และพระราช
กฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่หวงห้ามไว้ตามความต้องการ ของกรมราชทัณฑ์
ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล พ.ศ. ๒๕๑๗ จนได้ข้อสรุปและยืนยันว่าเกาะหลีเป๊ะ
เป็นเกาะภายในแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาทั้งสามฉบับ

๙. ข้อเสนอแนะ

๙.๑ เมื่อเกิดการฟ้องคดีเกี่ยวกับพื้นที่ป่าอนุรักษ์ไม่ว่าจะเป็นคดีปกครอง คดีแพ่ง หรือคดีอาญา
ข้อประการสำคัญที่มักมีการยกขึ้นกล่าวอ้างคือ การมีสิทธิในที่ดินพิพาท ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใน
การฟ้องร้องหรือแก้ต่างคดีจำเป็นต้องศึกษาและรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา สถานะของพื้นที่ตาม
กฎหมายฉบับต่าง ๆ เป็นรายกรณีไปเพื่อใช้ประกอบการว่าต่าง/แก้ต่างคดีดังกล่าว ซึ่งต้องใช้เวลาระยะหนึ่ง
ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความถูกต้องและรวดเร็ว เห็นควรมีการจัดทำฐานข้อมูลในระบบ
อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรวบรวมเอกสารดังกล่าวเป็นรายพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถสืบค้นข้อมูลได้
อย่างสะดวก

๙.๒ เนื่องจากในการฟ้องคดีปกครอง ผู้ฟ้องคดีสามารถขอให้ศาลมีคำสั่งให้กำหนดมาตรการหรือ
วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพาทฯ โดยขอให้ทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง ไม่ว่าคดีจะอยู่ใน
ชั้นการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น หรือศาลปกครองสูงสุด ซึ่งก่อนการพิจารณาศาลจะมีคำสั่งแจ้งให้
ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ซึ่งมีได้มีความรู้ด้านกฎหมายเป็นผู้ชี้แจง
ดังนั้น เพื่อให้การชี้แจงดังกล่าวเป็นไปด้วยความถูกต้องตรงตามเงื่อนไขที่ศาลพิจารณาตามความ ๗๒ วรรคสาม
แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยการพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๓
จึงเห็นควรกำหนดรูปแบบการจัดทำคำชี้แจง หรือจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ให้เจ้าหน้าที่ในเรื่องดังกล่าว

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

.....
.....
.....

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

(๑)สัดส่วนของผลงาน..... %
(๒)สัดส่วนของผลงาน..... %
(๓)สัดส่วนของผลงาน..... %

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ผู้ขอประเมิน

(นางสาวสุกัญญา บัวประหลาด)

วันที่ ๑๑ / มกราคม / ๒๕๖๗

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
(๑)	
(๒)	
(๓)	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) (นายเพ็ญศักดิ์ คงแก้ว)
(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕
วันที่ ๑๑ มิ.ย. ๒๕๖๔
(ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)

(ลงชื่อ) (นายเพ็ญศักดิ์ คงแก้ว)
(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕
วันที่ ๑๑ มิ.ย. ๒๕๖๔
(ผู้อำนวยการกอง/สำนัก ขึ้นไป)

หมายเหตุ : ๑. คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป
อีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้คำรับรองหนึ่งระดับได้
๒. การเสนอผลงานให้มีความยาวไม่น้อยกว่า ๕ หน้ากระดาษ A4

**แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)**

๑. เรื่อง การรวบรวมพยานหลักฐานและจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย เพื่อฟ้องคดีปกครองเรียกค่าเสียหายตามสัญญาจ้างก่อสร้าง

๒. หลักการและเหตุผล

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นหน่วยงานทางปกครองตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มีภารกิจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง ปันฟู ดูแลรักษา ส่งเสริมและทำนุบำรุงทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช การจัดให้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยการควบคุมป้องกันพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่มีอยู่เดิมและฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมให้กลับสมบูรณ์ด้วยกลยุทธ์การส่งเสริม กระตุ้นและปลูกจิตสำนึกให้ชุมชน มีความรู้สึกหวงแหนและมีส่วนร่วมในการดูแลทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อเป็นการรักษาสมดุลของระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความหลากหลายทางชีวภาพ สำหรับเป็นแหล่งต้นน้ำ ลำธารแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งอาหาร แหล่งนันทนาการและการท่องเที่ยวทางธรรมชาติของประชาชน ทั้งนี้ ภายในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และมีการปฏิบัติงานตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยในการปฏิบัติราชการเพื่อใช้บรรลุมิติดังกล่าว กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีการทำสัญญาจ้างก่อสร้างเพื่อจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคสำหรับไว้บริการประชาชนซึ่งเป็นสัญญาทางปกครองจำนวนมาก ซึ่งบางสัญญาผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานตามสัญญาจ้างลุล่วงไปได้ด้วยดี แต่มีจำนวนไม่น้อยที่ผู้รับจ้างมิได้ปฏิบัติตามสัญญาจึงตกเป็นผู้ผิดสัญญาและมีค่าปรับเกิดขึ้น หรือมีการพิจารณาเลิกสัญญาจ้างแล้วแต่กรณี และเมื่อการไม่ปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าวเป็นเหตุให้มีความเสียหายเกิดขึ้น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในฐานะผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการผิดสัญญาจ้างตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงจำต้องใช้สิทธิทางศาลเพื่อฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายดังกล่าว โดยต้องยื่นฟ้องภายในห้าปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อย่างไรก็ตามเนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำแหน่งนิติกรมีภารกิจงานจำนวนมากและมีความหลากหลาย ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเพื่อให้มีการฟ้องคดีปกครองเรียกค่าเสียหายตามสัญญาจ้างก่อสร้างเป็นไปด้วยความถูกต้อง และรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องศึกษาข้อกฎหมายหลักเกณฑ์ เพื่อเป็นแนวทางในการรวบรวมพยานหลักฐาน และจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อใช้ประกอบการฟ้องคดีดังกล่าว

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

ในปัจจุบันสัญญาจ้างก่อสร้างภาครัฐ ต้องดำเนินการภายใต้บังคับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตั้งแต่การก่อให้เกิดสัญญา การบังคับตามสิทธิและหน้าที่ของคู่สัญญา ไปจนถึงการเลิกสัญญา อย่างไรก็ตาม ในการบริหารสัญญาและการจัดการข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาจ้างก่อสร้างภาครัฐ ในทางนิติวิธีว่าด้วยสัญญาทางปกครอง อาจต้องนำหลักกฎหมายทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาปรับใช้เพื่ออุดช่องว่างของกฎหมายด้วย ซึ่งศาลปกครองจะต้องอาศัยเป็นหลักในการพิจารณา

พิพาทหรือมีคำสั่งในคดีต่อไป ทั้งนี้ สัญญาจ้างก่อสร้างภาครัฐ ที่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง อันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพาทของศาลปกครอง ตามนัยมาตรา ๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น เป็นไปตามนัยนิยาม “สัญญาทางปกครอง” มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ซึ่งบัญญัติว่า “สัญญาทางปกครอง” หมายความว่า สัญญาที่คู่สัญญาอย่างน้อย ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเป็นบุคคลซึ่งกระทำการแทนรัฐและมีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค หรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ” และการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองดังกล่าว มาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้ฟ้องภายในห้าปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี

ทั้งนี้ ในการจัดทำคำฟ้อง มาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้ใช้ถ้อยคำสุภาพและต้องมีรายละเอียด ประกอบด้วย (๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ฟ้องคดี (๒) ชื่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี (๓) การกระทำทั้งหลายที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี พร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ตามสมควรเกี่ยวกับการกระทำความผิด (๔) คำขอของผู้ฟ้องคดี (๕) ลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดี ถ้าเป็นการยื่นฟ้องคดีแทนผู้อื่นจะต้องแนบใบมอบฉันทะให้ผู้ฟ้องคดีมาด้วย ซึ่งในทางปฏิบัติ หากเกิดกรณีต้องฟ้องคดีอันเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะแจ้งความประสงค์ขอความอนุเคราะห์สำนักงานคดีปกครองจัดพนักงานอัยการเป็นผู้รับมอบฉันทะ/รับมอบอำนาจในการดำเนินคดีแทน และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องซึ่งมีทั้งตำแหน่งนิติกร หรือตำแหน่งอื่น เป็นผู้ประสานคดี โดยมีหน้าที่ติดต่อประสานงานพร้อมทั้งชี้แจงข้อเท็จจริงและรวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับคดีให้กับพนักงานอัยการผู้รับผิดชอบคดี ทั้งนี้ การฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองที่เป็นสัญญาจ้างก่อสร้างภาครัฐ ผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ประสานคดี จะต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักกฎหมายเกี่ยวกับสัญญาจ้างก่อสร้างภาครัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ และนิติวิธีว่าด้วยสัญญาทางปกครอง รวมทั้งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อย่างไรก็ดี ผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ประสานคดีบางรายอาจขาดความรู้ และประสบการณ์ในการรวบรวมพยานหลักฐานและจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อใช้ประกอบการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาก่อสร้างภาครัฐที่เป็นสัญญาทางปกครอง ดังนั้น ผู้เสนอแนวคิด จึงเห็นควรรวบรวมระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางในการรวบรวมพยานหลักฐานและจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายเพื่อฟ้องคดีปกครองเรียกค่าเสียหายตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ทั้งนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ประสานคดี สามารถดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานและจัดทำคำชี้แจงให้พนักงานอัยการได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและมีความสอดคล้องกับรายละเอียดคำฟ้องตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

มีการกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทางในการรวบรวมพยานหลักฐานและจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อฟ้องคดีปกครองเรียกค่าเสียหายตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ซึ่งสอดคล้องกับกับรายละเอียดคำฟ้องตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ประสานคดีสามารถยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติได้

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ประสานคดีสามารถดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานและจัดทำคำชี้แจงเพื่อใช้ประกอบคำฟ้องคดีปกครองเรียกค่าเสียหายตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน และจัดส่งให้พนักงานอัยการได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด

(ลงชื่อ)

(นางสาวสุกัญญา บัวประหลาด)

วันที่ ๑๑ / มกราคม / ๒๕๖๗

ผู้ขอประเมิน